

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 47/2016)

София, 30 ноември 2016 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 24.11.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4	Цени	9
4.1	Зърнени и маслодайни култури	9
4.2	Плодове и зеленчуци.....	10
	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия и хода на есенната сеитба по области	12

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 24.11.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

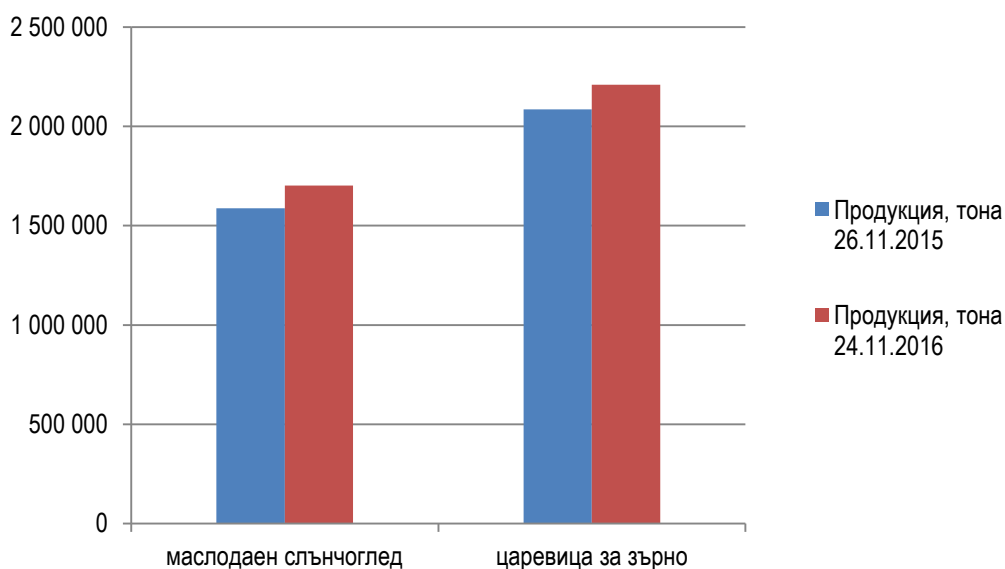
По оперативни данни, към 24.11.2016 г. производството на маслодаен слънчоглед възлиза на 1 701,1 хил. тона, при 99,99% реколтирани площи. Количеството е със 7,2% над отчетеното по същото време на 2015 г., основно в резултат от повишение на средния добив с 6,7%, докато при реколтираните площи е налице минимално увеличение (с 0,7%). Към този момент са прибрани 2 209,5 хил. тона царевица за зърно, с 5,9% повече на годишна база, поради комбинация от малко по-бърз темп на прибиране на реколта `2016 и леко нарастване на средния добив от декар.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 24.11.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	24.11.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 606 470	7 605 861	99,99%	1 701 094	224	0,2%	0,7%	7,2%	6,7%
царевица за зърно	4 227 504	4 190 048	99,1%	2 209 515	527	-0,5%	1,8%	5,9%	3,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 24.11.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

Според оперативните данни към 24.11.2016 г., продукцията от пипер, картофи и пъпеши е с между 2,8% и 9,9% по-ниска на годишна база, докато производството на домати и дини нараства съответно с 4,3% и 16,7%.

Сравнявайки със същия период на 2015 г., при средния добив от пипер, пъпеши и дини се отчита повишение в рамките на 9,8% - 13,8%, а при този от домати и картофи – леко понижение, съответно с 0,8% и с 3,1%.

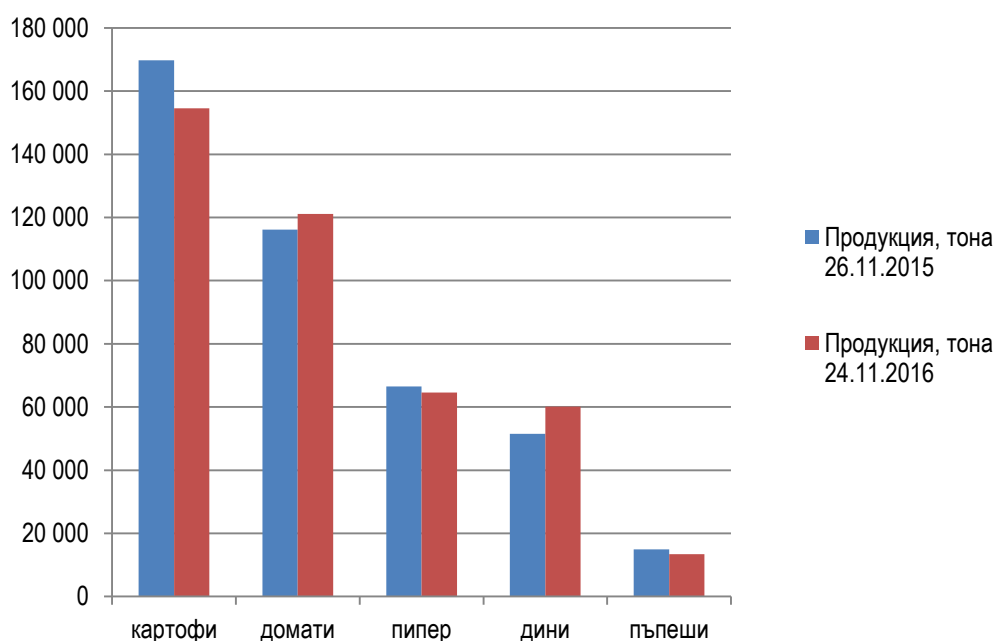
Реколта от пролетници към 24.11.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	24.11.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	120 621	116 351	154 607	1 329	-3,2%	-5,9%	-8,9%	-3,1%
домати	44 721	44 713	121 132	2 709	-3,6%	5,1%	4,3%	-0,8%
пипер	39 103	39 087	64 624	1 653	-12,0%	-11,6%	-2,8%	9,8%
дини	30 492	30 479	60 147	1 973	2,4%	2,5%	16,7%	13,8%
пъпеши	13 418	13 413	13 435	1 002	-20,0%	-19,6%	-9,9%	12,2%
фасул	34 118	33 928	4 649	137	10,7%	11,4%	14,8%	3,0%
градински грах	19 123	17 193	6 520	379	30,7%	18,9%	20,2%	1,1%
леща	19 402	19 402	2 527	130	19,0%	19,0%	18,0%	-0,8%
соя	145 258	144 424	18 616	129	-48,8%	-46,7%	-45,9%	1,6%
ориз	100 376	92 861	55 980	603	-10,3%	-15,8%	-25,8%	-11,8%
овес	107 717	97 717	21 536	220	-17,3%	-22,1%	-18,9%	3,8%
сорго	28 981	24 903	5 993	241	-31,9%	-37,3%	-41,9%	-7,3%
шарен слънчоглед	79 222	73 392	13 477	184	-31,7%	-32,7%	-21,0%	17,9%
царевица силажна	168 275	168 075	375 849	2 236	-9,5%	-6,1%	15,4%	22,9%
пролетен ечемик	30 976	30 976	9 177	296	-66,7%	-64,2%	-63,7%	1,4%
фуражен грах	104 419	103 303	40 187	389	28,0%	33,4%	26,0%	-5,6%
захарно цвекло	883	883	1 283	1 453	4104,8%	8730,0%	42666,7%	384,3%
памук	35 573	24 540	2 264	92	89,6%	44,0%	110,8%	46,0%
лен	900	825	61	74	-12,2%	-19,5%	-24,7%	-6,3%
тютюн ориент.	48 915	48 915	6 679	137	-31,9%	-31,9%	-29,5%	3,8%
тютюн Бърлей	6 110	6 110	981	160	-39,5%	-39,5%	-63,4%	-39,6%
тютюн Вирджиния	36 578	36 578	6 113	167	-18,7%	-18,7%	-18,0%	0,6%

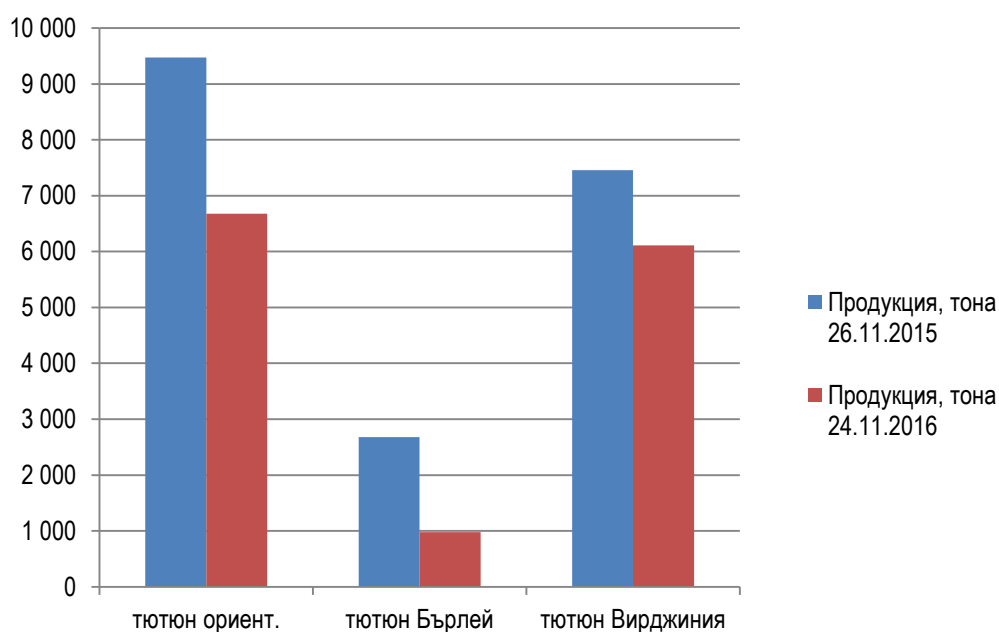
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 24.11.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

**Продукция от основни сортове тютюн към 24.11.2016 г., сравнено със същия
период на 2015 г.**

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Оперативните данни към 24.11.2016 г. сочат намаление на производството на повечето основни овощни видове спрямо отчетеното по същото време на 2015 г., което се дължи най-вече на понижаване на средните добиви. Най-съществен спад на продукцията е налице при крушите и черешите (съответно с 18,1% и 22%), а по-умерен – при сливите, прасковите, ябълките и вишните (в рамките на 5,1 – 11,8%). От друга страна, производството на ягоди, кайсии и малини нараства с между 1,4% и 13,7%.

Към момента производството на десертни и винени лозя е съответно с 13,4% и 18,4% под нивата отпреди една година, като се наблюдава намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

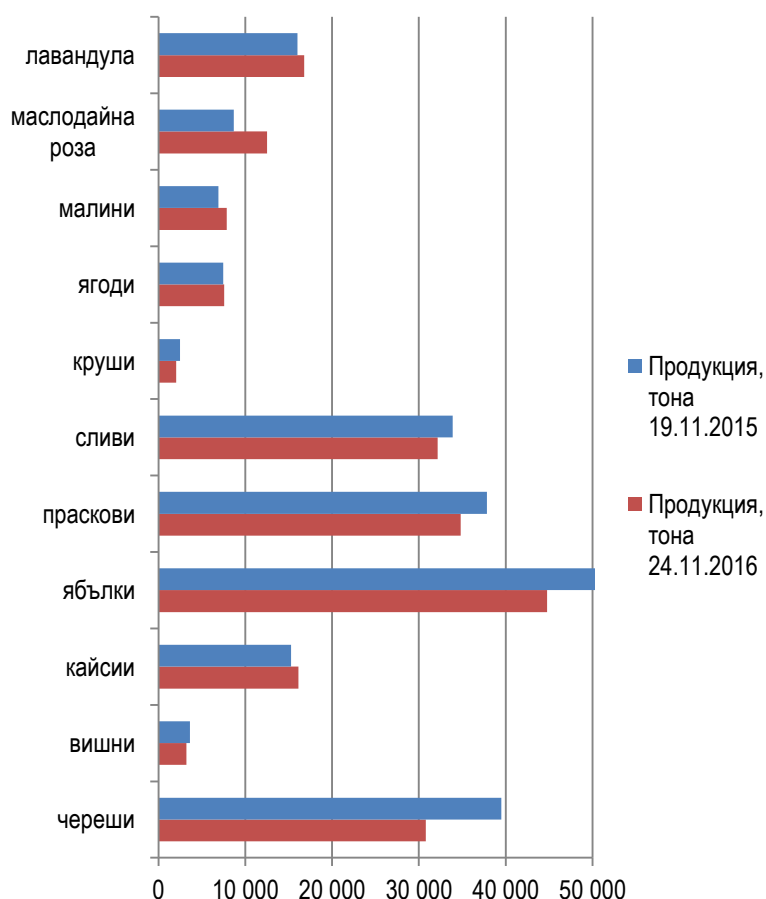
Продукцията от маслодайна роза е с 44,5% повече спрямо 2015 г., а тази от лавандула – с 4,7%.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 24.11.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

	24.11.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	77 716	72 902	30 802	423	2,2%	-2,7%	-22,0%	-19,7%
вишни	13 684	11 225	3 213	286	3,8%	-2,8%	-11,8%	-9,5%
кайсии	28 501	26 723	16 131	604	2,7%	2,1%	5,5%	3,4%
ябълки	49 264	47 364	44 770	945	1,4%	1,4%	-11,6%	-12,8%
праскови	42 489	42 351	34 821	822	-1,4%	-1,5%	-7,9%	-6,5%
сливи	62 068	60 950	32 152	528	-3,6%	-0,6%	-5,1%	-4,5%
круши	4 376	4 167	2 041	490	-2,6%	-0,5%	-18,1%	-17,6%
ягоди	10 256	10 055	7 565	752	-5,1%	-5,7%	1,4%	7,4%
малини	17 468	16 792	7 851	468	17,6%	14,6%	13,7%	-0,6%
маслодайна роза	32 875	32 875	12 510	381	-0,3%	-0,3%	44,5%	44,9%
лавандула	53 494	52 448	16 774	320	5,8%	5,9%	4,7%	-1,2%
лозя винени	508 504	498 478	261 037	524	-5,3%	-4,4%	-18,4%	-14,7%
лозя десертни	49 865	49 015	26 283	536	-2,2%	-3,7%	-13,4%	-10,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

**Производството на плодове и площи от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 24.11.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 24.11.2016 г. е извършена предсеитбена подготовка на 14 222 309 дка, а дълбока оран – на 7 835 473 дка, при съответно 14 391 415 дка и 8 608 569 дка година по-рано.

Сеитбата на пшеница и тритикале се движи с малко по-бавен темп спрямо миналата година, като към момента са засети съответно с 3,5% и 3,3% по-малко площи в сравнение със същия период на 2015 г. По-съществено изоставане се наблюдава при засяването на площите с ечемик - с 21,4%. Засага ръст на засетите площи се отчита при маслодайната рапица (с 10%) и ръжта (с 0,2%).

**Засети площи с есенници към 24.11.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г., дка**

Култура	26.11.2015	24.11.2016	Изменение, %
пшеница	10 549 471	10 184 778	-3,5%
ечемик	1 586 027	1 246 121	-21,4%
маслодайна рапица	1 649 627	1 814 825	10,0%
ръж	50 162	50 265	0,2%
тритикале	120 710	116 711	-3,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 21.11. – 27.11.2016 г. през Пристанище Варна¹ са изнесени 74,5 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общият износ на пшеница през порта от началото на пазарната 2016/17 година до момента нараства с 27,4% на годишна база, до 1 083,4 хил. тона, а този на рапица – близо три пъти, до 193,2 хил. тона. Същевременно, износьт на ечемик се свива с 93,4%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07. – 27.11.2015	04.07. – 27.11.2016	Изменение
пшеница	850 260	1 083 345	27,4%
ечемик	91 846	6 035	-93,4%
рапица	70 207	193 215	175,2%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2016/17 година през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 2,4 хил. тона пшеница, а износ на ечемик и рапица все още не е реализиран.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През последната седмица през Пристанище Варна са експортирани 2,4 хил. тона слънчоглед, докато износ на царевица не е отчетен. Общо за периода 01.09. – 27.11.2016 г. износьт на царевица и слънчоглед през порта е съответно с 20,8% и 27,1% под миналогодишния.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09. – 27.11.2015	01.09. – 27.11.2016	Изменение
царевица	214 165	169 528	-20,8%
слънчоглед	73 939	53 901	-27,1%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 45/2016, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през месец септември 2016 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 27.11.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

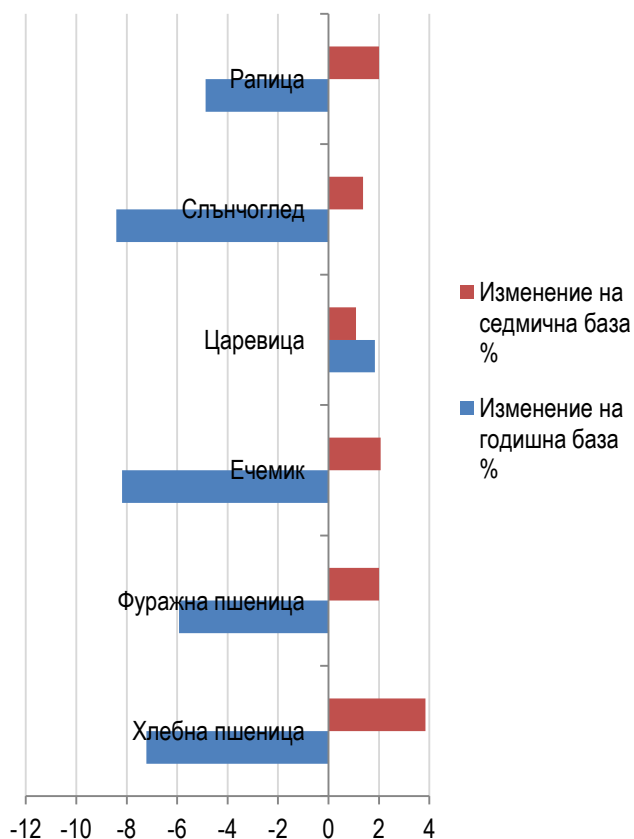
Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 45/2016, ще бъде направена след публикуване на официални данни от Националния статистически институт за търговията през месец септември 2016 г.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 23.11.2016 г. се наблюдава повишение на средните изкупни цени на основните зърнени и маслодайни култури с между 1,1% и 3,8% на седмична база, най-съществено при хлебната пшеница.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 23.11.2016 г.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 23.11.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	25.11.2015	16.11.2016	23.11.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	291	260	270	-7,2	3,8
Фуражна пшеница	270	249	254	-5,9	2,0
Ечемик	269	242	247	-8,2	2,1
Царевица	272	274	277	1,8	1,1
Слънчоглед	725	655	664	-8,4	1,4
Рапица	697	650	663	-4,9	2,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Изкупните цени на рапица, пшеница (фуражна и хлебна), ечемик и слънчоглед продължават да се движат под нивата отпреди една година, като намалението е в рамките на 4,9% - 8,4%. Само при царевицата се отчита леко повишение на годишна база, с 1,8%.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 25.11.2016 г. средната цена на едро на зелен пипер бележи ръст от 26,2% на седмична база. По-умерено поскъпват десертното грозде, ябълките и вносните домати – в рамките на 4,8% - 5,9%. При търговията на едро с картофи и оранжерийни домати ценовите стойности се задържат на нивата от предходната седмица.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 25.11.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

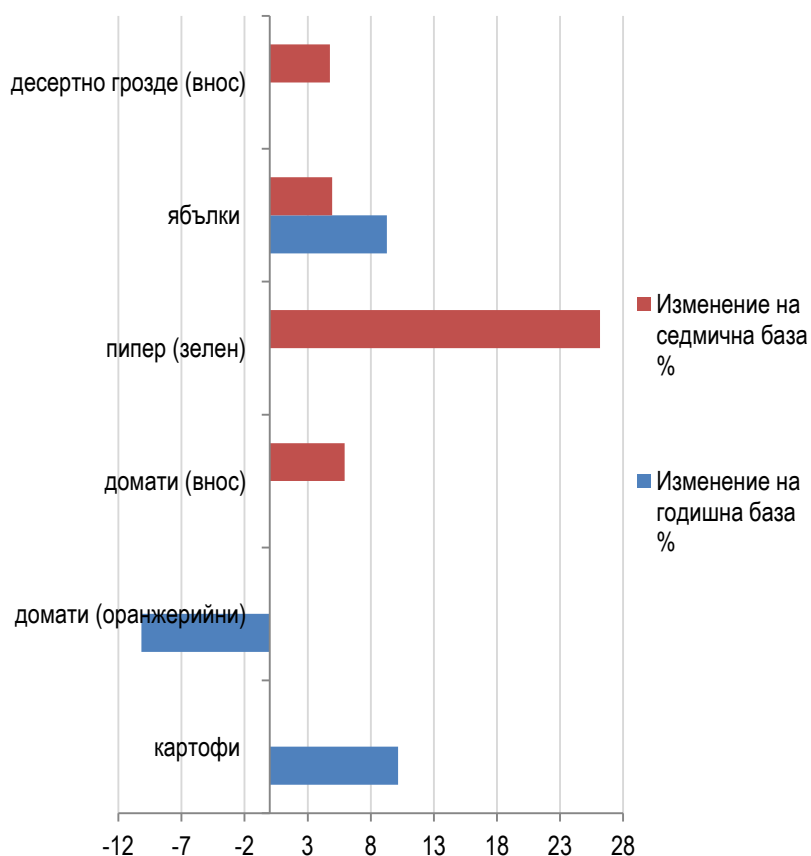
	20.11.2015	18.11.2016	25.11.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,59	0,65	0,65	10,2	0,0
домати (оранжерийни)	1,67	1,50	1,50	-10,2	0,0
домати (внос)	*	1,18	1,25	-	5,9
пипер (зелен)	*	1,07	1,35	-	26,2
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,97	1,01	1,06	9,3	5,0
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	2,10	2,20	-	4,8

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

Цените на едро на ябълки и картофи са съответно с 9,3% и 10,2% над нивата отпреди една година, докато оранжерийните домати поевтиняват с 10,2%.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 25.11.2016 г.**

**Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, проведени
основни селскостопански мероприятия и хода на есенната сеитба по области**

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0	1240	100.00%	123	99
Бургас	340580	0	340580	100.00%	56432.2	166
Варна	404396	0	404396	100.00%	84256.1	208
Велико Търново	485556	0	485556	100.00%	132603.87	273
Видин	395520	0	395520	100.00%	88784	224
Враца	432065	1372	430693	100.00%	112556	261
Габрово	33280	151	33129	100.00%	5704	172
Добрич	810885	0	810885	100.00%	219309.5	270
Кърджали	2150	0	2150	100.00%	272.4	127
Кюстендил	9055	0	9055	100.00%	1531.6	169
Ловеч	133336	0	133336	100.00%	27176	204
Монтана	349255	0	349255	100.00%	79107	227
Пазарджик	58880	0	58880	100.00%	7964	135
Перник	50385	0	50385	100.00%	7223	143
Плевен	745708	0	745708	100.00%	212689.5	285
Пловдив	238937	1200	237737	100.00%	32001.45	135
Разград	247020	1727	245293	100.00%	60159	245
Русе	456149	275	455265	99.87%	110322.07	242
Силистра	368162	543.4	367618.6	100.00%	93369.29	254
Сливен	227100	100	227000	100.00%	34192	151
Смолян		0				
София-град	58139	0	58139	100.00%	12017	207
София	95140	0	95140	100.00%	15912	167
Стара Загора	420241	0	420241	100.00%	75494.76	180
Търговище	237865	0	237865	100.00%	50258.36	211
Хасково	343090	0	343090	100.00%	53730.05	157
Шумен	309718	263	309455	100.00%	66572	215
Ямбол	360743	2493.5	358249.4	100.00%	61334	171
ОБЩО	7614595	8125	7605861	99.99%	1701094.2	224

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0	8940	100.00%	2277	255
Бургас	15750	0	15750	100.00%	5902.2	375
Варна	158245	0	158245	100.00%	65122.8	412
Велико Търново	310617	0	310617	100.00%	177083.4	570
Видин	124485	0	123385	99.12%	58065	471
Враца	378066	0	374530	99.06%	177660	474
Габрово	81800	4185	75685	97.51%	30308	400
Добрич	961717	0	961717	100.00%	523089	544
Кърджали	1805	0	1805	100.00%	541	300
Кюстендил	3175	0	3175	100.00%	997.2	314
Ловеч	106153	0	106153	100.00%	45160	425
Монтана	161127	0	161127	100.00%	87142	541
Пазарджик	10790	0	10790	100.00%	7129	661
Перник	6507	0	4370	67.16%	1461.4	334
Плевен	689894	0	689894	100.00%	432418	627
Пловдив	60240	0	60240	100.00%	37217.52	618
Разград	183360	59	183301	100.00%	71200.6	388
Русе	245408	0	245408	100.00%	141724.52	578
Силистра	269510	57.62	269452.38	100.00%	134381.51	499
Сливен	42300	0	42300	100.00%	35785	846
Смолян	735	0	735	100.00%	159.7	217
София-град	32261	0	19774	61.29%	8154.75	412
София	28726	0	13990	48.70%	4835	346
Стара Загора	49059	171.4	48887.6	100.00%	19548.44	400
Търговище	103441	0	103441	100.00%	41552.92	402
Хасково	14250	0	14250	100.00%	10432.5	732
Шумен	175758	1140	173088	99.12%	86972	502
Ямбол	8998	0	8998	100.00%	3195	355
ОБЩО	4233117	5613	4190048	99.11%	2209515.5	527

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	38850				
Бургас	975074	108525	155275	66133	240790
Варна	815165	622673	445211	196761	405463.02
Велико Търново	795773	373140	401320	332000	420374
Видин	373500				151000
Враца	731161	36062	19906	19906	436357
Габрово	76500				38830
Добрич	1421211	150000	289900	150000	1703408
Кърджали	4900	400	400	400	1250
Кюстендил	58190	8000	4100	4100	30740
Ловеч	259230	180245	182945		
Монтана	442550	181000	426960	35000	117100
Пазарджик	163820				115980
Перник	153570	9100	9100		30450
Плевен	1219741	694795	693735	688765	744319
Пловдив	629215	152100	152100	152100	108890
Разград	647162	400410	481710	22400	454638
Русе	663258	494662	659710	328001	642713
Силистра	691097	691097	691097	691097	658480
Сливен	532900	264500	343000	165500	185800
Смолян					
София-град	77660				15090
София	174800				8600
Стара Загора	791122	177652	106887	7000	324368
Търговище	416251	339474	318874	140457	198143
Хасково	436300	18450	8450	11450	96170
Шумен	760593	345530	460265	173490	342570
Ямбол	872716				363950
ОБЩО	14 222 309	5 247 815	5 850 945	3 184 560	7 835 473

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	25010	1300	1730	1800	2980
Бургас	606524	138700	1320	1250	221690
Варна	585047.15	88271.14		25	72501
Велико Търново	622436	69946	50	1437	90854
Видин	301750	27200		850	22260
Враца	492225	20991	70	930	61975
Габрово	44030	6650		300	6700
Добрич	1212891	28771		3020	170090
Кърджали	3450	720		100	
Кюстендил	32555	3110	4585	570	12840
Ловеч	182165	22950		450	43963
Монтана	363174	30550		1380	45610
Пазарджик	111750	17510	10670	11370	7490
Перник	127703	5395	100	690	15040
Плевен	806671	144780	600	544	198225
Пловдив	484895	35174	11540	31640	44240
Разград	469872	60840		660	114590
Русе	517916	48247		307	93474
Силистра	480870	43952		3250	92625
Сливен	377400	87400	1250	6350	57200
Смолян					
София-град	50502	12482		200	14075
София	119777	9632	3350	6630	7598
Стара Загора	529568	83718	15000	15011	91895
Търговище	318058	39530		5187	53476
Хасково	254100	43550		11660	45570
Шумен	451645	84164		6320	69330
Ямбол	612794	90588		4780	158534
ОБЩО	10 184 778	1 246 121	50 265	116 711	1 814 825